

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

2. De ira Dei decisio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

reuerentia experitur; atque coniecturalis, ac non profus certa, & euidens de omni euentu futuro scientia Deo repugnat: ergo & timor. Mitto scripturæ loca, quæ pro hac conclusione à nonnullis, etiam nostro eruditissimo Ruiz d. 54. sect. 4. num. 5. afferuntur, quia infima nec ad litteram illud solum doctè ibi pro conclusione obseruauit, quam in scriptura timorem de Deo dictum; cum tamen affectus alij, qui Deo proprie non conueniunt, dolor, penitentia, tristitiaque, sed metaphoricè solum, dicuntur, quia aliquid eorum ad instar Deo proprium eis nominibus significatur: quo satis ostenditur euidens valde esse timorem (addiderim timoris, vmbra adhuc, qualem qualem) Deo repugnare.

2. De tristitia proprie tali, seu dolore, ac penitentia de malis absolutis in Deo non esse æque concordēs Theologi omnes contra memoratos Iudæos reiciendam à Deo censent. Primo quia summa beatitudinis diuinæ delectatio à Deo indefectibilis, inabdicabilis, atque in sequetabilis eiusmodi affectus pati nequit. Secundo, quia è sui amore de malis etiam culpe non potest Deus dolere, aut tristari: quia nullatenus ipsi mala & nociua sunt. Neque ex charitate hominum peccatorum quibus sunt mala & nociua probat Ruiz, quia culpa ipsa lachryli, quam admittere, sunt inimici, de quorum proinde malo dolendum Deo non est. Ceterum nihilominus Deo chari, est ipsi non redamant, sed ipsum oderint, peccatores per te sunt: ex nostroque amore, non autem ex ipsorum in nos dilectione de chariorum malis dolemus, atque tristamur: Dei ergo de peccatis nostris dolor inde non repugnaret. Melius ea repugnancia probatur ab eodem ex definitione doloris, & tristitiæ apud Augustinum 14. de ciuit. cap. 15. long. à med. dicentem. *Autem dolor, quæ tristitia nuncupatur, diffinitio est ab eo, quæ nobis nolentibus accidit*: At Deus, est qui tenens ex parte sui est, efficaciter, & serio nolit esse peccata; tamen absolute, & quatenus ex parte creaturæ voluntatis est absolute efficaciter non vult peccata non esse, ne ledatur, vt diximus, illius libertas: imò voluntarie vult eorum permissionem, cum eueniunt: ac proinde, vt non sint peccata, ex parte hominum ad huc, & effectu carens, ac non efficax, è voluntaria, ac libera Dei electione est: quæ autem libere alicui, atque ex electione voluntas efficax, quantum ipsi potest, mali vitandi, non est de mali eius aduentu dolorem ingenerare, aut tristitiam apta non est: in eo enim, quod de efficacia voluntatis ad illud vitandum omittit, & permissiva voluntate mali illius, cum aduenit, tolerantie se sponte conformat: ea vero conformitate tolerantie adiutante, si quid quantumque malum sit notum ei, qui ita se conformauit, fuit, de eius aduentu dolor locum non habet: itaque illud nolentibus nobis intelligendum est, quantum possumus: aut nolit peccata, seu voluntas, vt peccatum non sit, Deo in quantum ipse potest, non adest; licet seria, & sufficienter actiua, & aliquomodo efficax sit, vt peccati malum homini non adueniat: ac proinde neque ex eius aduentu, & charitate erga homines tanto pressos malo tristari potest, nec dolere.

3. Vnde patet solutio ad dolorem penitentis de peccatis, cuius voluntas est absolute inefficax sit, de commisso peccato, vt nec fuerit, nec tunc sit, cum sunt, quod est impossibile; tamen eius inefficacia ex impossibilitate obiecti venit, non autem ex voluntate penitentis, qui ex parte sua, quantum potest, efficaciter vult illa non esse, nec fuisse, vt bene Ruiz à num. 12. conclusionem non Theologi omnes solum, sed & Patres nobis dederunt, sufficiat in re adeo certa Isidorus cap. 57. sentent. de summo bono initio sic fanis. *Nostro usu zelare Deum dicitur; vel dolere: horum enim motuum apud Deum perturbatio nulla est apud quem tranquillitas summa est, ex quo loco & dictis hæcenus claret scriptura loca, quibus de Deo dolor, penitentia, tristitia dicitur, vt Genes. 6. Ezech. 20. Zach. 11. Isai. 10. ac pluries alibi, per metaphoram scripta fuisse: vt aliquid aliud affectus proprii Dei nobis per eiusmodi locutiones innosceret.*

4. De fuga specialiter dicta, atque desiderio contraria, quæ nihil aliud est, quam nolitio, vt sit malum, quod nondum est, neque imminet, sed tantum

cognoscitur possibile, seu volitio vt tale malum nobis non sit, concurs adeo non est Theologorum sententia conueniat Deo necne? Ruiz noster cum aliis (atque ex sententia vt putat S. Thomæ) hunc affectum Deo denegat, sicut supra desiderium Deo negauit: quia malum, quæ nunquam, vel pro aliquo tempore futura sunt, scientiam certam habet, inde pro illo eorum negationes præsentis Deus, & habet, & videt: quomodo ergo fuga hac speciali, vt non sint, pro ea duratione vult? solum ergo potest de absoluto, & præfenti eorum non esse, seu negatione gaudere Melius Vasquez r. p. d. 84. cap. 1. Suarez 3. de attribut. cap. 7. numero 66. Heuze d. 20. cap. 4. §. 8. *Reliqui*, quos supra contra Ruiz pro desiderio proprio boni nondum haberi, citauimus, vt & argumentum reiecit: nunc affectui fugæ applicam: etenim ex scientia simplicis intelligentiæ, quæ abesse & adesse absolute obiecti præcendit, vult, vt sit bonum, & vult non esse malum: quod est malum fuga speciali propria prosequi, bonum vero proprio desiderio, & quidem per omnes decernere efficaciter potest Deus, vt sit, id quod possibile præfinit: & vt non sit malum pro statu possibilitatis ab ipso cognitum: assigna ergo mihi speciem propriam eorum decretorum. Neque enim gaudium est decretum illud efficax boni, cum tendat, vt sit, quod per illud erit; gaudium vero non est tendentia voluntatis ad rem, vt sit, sed ad rem, quæ esse supponitur, iamque ante illud præfens: & efficiat illi voluntati, vt malum non sit speciem propriam designa: quæ desiderium vt non sit non esse possit, ergo in ratione tua contra proprium desiderium, & fugam voluntatis diuinæ aperta equiuocatione laboras: dum signa posteriora, & obiecti, & scientiæ ad desiderium, & scientiam, quæ hoc regulandum est, siue efficax, siue inefficax desiderium, aut fuga sit, ad signum prius scientiæ, quo regulatur: & ad statum possibilitatis, quod solum ad scientiam eorum affectuum regulatum, & directricem supponitur, manifesta contradictione retrotrahis, & reuocas.

CERTAMEN II.

De ira Dei deciso.

1. Theologorum, Catholicorum super Dei ira, vel admittenda, vel releganda dissidia de nomine tantummodo esse queunt, idcirco neque in eam concedentes Deo, neque in negantes censura aliqua Theologica ferri merito potest, est affirmantes Philosophica reprehensione digni iure habeantur: quippe qui statim in Philosophia iureque proinde suo immobilem definitionem, & philosophicam dignitatem, & principium citra controuersiam omnem supponendum, quam disputandum, mouent quod tamen vitium video à plebique, quandoque non contemnendis, incurri velut se à difficultatibus contra communes opiniones facilius expediant, vel, vt nona quædam sua in scholas inducant: quod, si liceat breui, facileque quique, vel mediocri discursus totam posset impune philosophiam, & Theologiam susque deque mouere, inuicere & peruertere: videant ergo, qui arte huiusmodi Theologiam, aut Philosophiam à se motam gloriantur, quantum gloriantur? igitur Lactantius toto libro de ira Dei maxime à cap. 17. iræ propriæ affectum Deo concedit, sic iram definiens: *D. i. motum animi ad coercenda peccata insurgentia*: cui consensisse videtur Alexand. p. 2. quæst. 156. m. 2. ante med. m. 4. sub finem, eam definitionem non memorans, sed nec communem supponens: quare illam Lactantij æstimo supposuisse, eidem conclusioni adhære ex instituto Soarius 3. de attribut. cap. 7. numer. 8. ac fusius opusculis disput. de iustitia Dei sect. 5. iram statuens in affectu iusto vindictam de peccatis faciendi: quo pacto itam Dei videtur definiisse S. Thom. 1. 2. quæst. 47. art. 1. ad 1. quæstion. 48. art. 6. & 7. cum tamen ibi, quid ira nomine in Deo significetur in scriptura solum doceat, non tamen illud propriæ iram esse. Ratio vnicuique

quia quod affectus concitandi, vel puniendi peccata ex animi dolore oritur, vel secus extrinsecum quid est ira conceptui: sicut, & affectui misericordiae, quod ex maiori compassione, vel secus oritur: quare, sicut Deo, cui compassio propria est impossibilis: propria misericordia conceditur, ita & ira: cū vī vidimus dolor propius de nostri peccatis sit Deo impossibilis, fauet scriptura toties itam in peccatores Deo tribuens, atque odium in ipsos.

2. Negandam tamen Deo propria ira est cum Magistro in 1. d. 43. §. *idē autem vbi* S. Bonavent. dub. 101. lit. & Capreol. art. 1. conclus. 7. & 15. & sententiarum reliquit S. Thom. quest. vnic. a. 4. corp. & ad 2. 1. p. quest. 20. art. 1. ad 1. & ceteri interpretes, & 1. cont. gent. cap. 39. §. vlt. cap. 91. col. vlt. Ferrara vtriusque Valquez ex instructo d. 84. cap. 8. Heitz citata d. 20. cap. 4. fine Ruiz citata d. 14. tota sect. 5. Ariaga cit. d. 25. sect. 4. conclus. 1. Probatur ex definitione irae apud Philosophos, & Patres (excepto Lactantio) omnes, statuta, ac proinde non nisi irrationabiliter mobili: maxime, cum adinueniat alius affectum alium animi continentem, vt videbimus, legitur Arist. 1. de anima c. 1. text. 16. ait: *ira est appetitus doloris viciis aduersario referendi*: 2. Rhetor. c. 2. init. *Sic ergo ira apparetur viciis appetitus cum dolore propter apparentem immerito, vel in se vel in suis contemptum*, & cap. 4. sub finem itam ab odio discernit: quod alterum ira cum dolore est, alterum absque dolore: dicit enim, qui irascitur, qui odit non dolet. Nam ille inuicem dolere ipsum vult, cui irascitur: hic vero non esse quem vult: quare nec posse dolere: 7. Ethicor. cap. 7. med. ait: *facit per iram, dolens omni facit*. Nemescius 4. Philosoph. cap. 13. *Deus de animae facultatibus cap. 2. ita est reuerentis appetitus, & sine: cum enim ratio indicaverit rem esse dignam, quae erit, & moleste irascitur, succedit ira: simodo proprium & naturalis ordinem tueantur*, quae & Gregorio Nysseno (cui toti libri hī de Philosophia Nemescij inserti, & adscripti sunt) communiter tribuitur: certo vero in eandem sententiam haec Nysseni sunt d. de anima & resurrex. post init. *Aliis vero, nempe itacunda videtur, appetitus viciis eum, & quo laesit, & contra laesit, sed, ut nos arbitramur, iracundia est appetitus nocendi, ei qui concitauerit*. Et ad iram prouocauerit: vocat autem concitacionem ad feruorem sanguinis: qui circa cor est, nec sine passione, & dolore appetitus est: in eo quippe feruore vulgo iracundiam consistere immediate dixerat ac sic non idem per idem definit iram definitam in eius definitione vitiose ponens.

3. Consonat Damascenus 2. de fide cap. 16. vt recte S. Thom. 1. 2. question. 46. art. 3. argum. 3. cum solus ubi affertur ex Damasceno eo loci, & Nysseno ex desiderio, & tristitia, seu dolore componi: & ait, quatenus ad desiderium attinet, componi ex illo, tanquam ex causa, nam concupiscibiles affectus sunt saepe cause affectuum irascibilis: quia, scilicet, ira affectus displicentiae est erga alterum ob dolorem ab ipso illatum, cuius refectionem essentialiter appetit, ob receptum etiam ab illo dolorem, tanquam occasionem obiectionis, seu mortis: unde dicta vicia aduersariorum ratio manet, quae de principio efficienti, non autem de obiectione (quale est respectu irae dolor) vt summum probaret. Definitioni eidem consonant Ambros. in Psalm. 37. col. 1. dicens: *non irasci eos, qui summa patientia tolerant vindictam*: & Chrysostom. homil. 23. in 2. Corinth. 11. circa finem. *Non enim ira locus est, ubi non est, qui exasperet*. Basil. in cap. 1. Itai. sub fin. *Ira vero indicat fixum harentem, & prolixius etiam exploratorem concubere tristitia*. Eodem recidit definitio, vt communis Philosophorum recitata, & probata à Cicerone 4. Tuscul. libido puniendi eius, qui videtur laesisse iniuria: est enim inquit Augustinus 14. de ciuit. libido in malam sumatur partem pro venereo appetitu: ideo tamen est: quia cum libido sit affectus voluptatis resistentis ex mitigatione doloris pruritus & tristitia, quae eo maior quo molestia aliqua maior est, vā in libidinoso pruritu, proinde eius voluptatis affectus applicitum vocabulum fuit, quod generale est. Nam & ipsam, inquit, *irā in nihil aliud esse, quam viciis eum, & quo laesit, & contra laesit*, consonat Possidonius apud Lactan. supra c. 17.

longe à med. ira est cupiditas eius, à quo te inique per laesum: & Propter. 12. itam Dei in damnatos adhuc tristitia ait: *Non concupiscit Deus penam reorum, tanquam saturari desiderans ultione*: seu dolorem ex peccatis conceptum, vt famis dolor saturatū sequente. Haec ergo immobilis definitionis principio pro maiore potest addere minorem: atqui Deo dolor, tristitia, letitiaque ab alio, etiam committer peccatore, repugnat: ergo & ira.

4. Ratio secunda sit Ambrosij, vbi proxime, Cyrilli 5. contra Iulian. sub med. quia & legislatores in secleratos, & Iudices ex legibus praefice illos ex iustitia vindictam punientes (abit affectus alius odij, & cruciandi ob dolorem, ex contemptu, aut iniuriam ipsos, vel suis illatam à delinquentē) absque ira vlla damnant, & puniunt: imò ne aliqua ira, odive occasio in penis insignendis iudicibus praebatur, vt puniunt eos à Iudicio ob iniuriam ipsos illatam remoueat leges. Hanc rationem continet verba illa sapient. 11. *Tu autem dominator virtutum cum tranquillitate iudicas*. Seder in sequentibus: *subest enim tibi cum volueris iustitiam*. Tertia ratio videtur contineri, quam Augustinus epistol. 115. ad Nebrid. dedit circa finem, alia hac ira definitione adhibita: *ira est turbulentus appetitus aduersarii, quae facilitatem actionis impediunt*: vnde & S. Thom. 1. 2. question. 23. art. 1. & question. 46. toto art. 3. docet iram non insurgere, nisi magnitudine aliqua existens, vel in vindicta luenda, vel in perloa, de qua fumens est, vt aliquo modo irascibilis affectus ardum obiectionem debeat habere: quo etiam respectu videtur Alexander proxime in 1. init. ira definitio: *ira est tristitia ex impotentia se viciis*: cum autem Deo, cum voluerit posse subire, omnibusque virtutibus, dominatur, & iustitiae longissime & infinitae emineat: nihilque, sine ei vindicta, huc ex perloa, de qua fumens est, ardum & difficile esse possit, neque affectus ira existens, inde etiam, possibilis. Huic tamen rationi non adeo, atque Ruiz, noster fido: quam insectari longius rederet, satis sit id lectoris monuisse. Neque Augustinus eo loco rigide iram definitur, sed, quod quandoque in eius affectibus aliquot euenit notant, sicut & Alexander, qui affectum vnum impotentis se viciis, pro ira definitione posuit. Nec Sapient. locus facit, verum legenti patebit, nisi tranquillitatem exerceat: ac proinde abque ira in impios suspicione: imò nec odio, vilo autem temporaliter iniquos, quos etiam punit, cum magna reuerentia disponens, saluti potius eorum, quam dignitati supplicij, & vindictae, ad aequalitatem cum meritis curam agens: paulatim eos, & per partes puniens, vt corrigantur, & ad penitentiam reuocentur: nec statim eos, ac primum peccant, in infernum detrahens, quam iustitiae suae ea peccatorum misericordiam tolerantiam detrahat, cum subire illi possit, cum voluerit, ad aequalitatem punire.

5. Porro conclusionem eandem concordēs Iulian. confirmant: Basilus proxime ex ipso recitatis numero 3. adnectit: *Proinde religio sum, ut, ac piam naturam (iram, ac furem) admittere deus potest de Deo. Treptica enim sunt ista locutiones: & in Psalm. 37. Dominus in furore tuo, & c. sub initium ait: (saepe dicitur) quodammodo ira: & furor Dei cum in scriptura dicitur inspiratus neminatur, non affectus significat: cum dicitur, res ab omni profus perturbatione sit aliena: sed metaphorice, hoc est translatum istiusmodi consuetudine, & scriptura locutio, sicut, & oculus Dei, & aure: & c. sub scriptura locutio, sicut, & oculus Dei, & aure: & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur*. Ambros. in Psalm. eundem dolorem. Non enim Deus passioni patet, vt irascatur: cum in modum possibiles: sed quia vindictam videtur irasci: sub iniuria, & c. sub ista: *ut si quis impendentes ex lege praescripta homines ad penam, iram, & furem nominat, non hoc ideo facit, quod lex irascatur**

igitur definit contra prevaricatores quosdam penam, tunc
à nobis israeli dicitur, quam iracundia affectionem ferre
nequeat: consonat Epiphani. hæc. 138. post med. Hi-
lar. in Plalm. 2. ad id. Tunc loquitur ad eos in ira sua;
Hieron. ad id Plalm. 29. quoniam ira in indignatione eius:
& in illai. 65. ad id: isti sumus. Malach. 1. Esau autem
edidit habui. August. in Plalm. 105. ad id: iratus est su-
per Dominum: epistol. 157. ad Optat. vers. med. 13. de
Trinit. cap. 16. vers. fin. Iulior. 1. sentent. de summo
bono cap. 6. initio. Cyprian. epist. vers. fin. post lib. 5.
epistol. in lib. 1. penitent. metaph. de Deo iram dici ait:
sicut & Damascen. 1. de fide cap. 14. sub fin. & frequen-
tissime Origen. homil. 2. in 2. Iudic. sub fin. & ad id Ro-
man. 1. reuelatur ira Dei & 4. contra celsum long. à
med. Anselm. in 1. ad Thellalon. & in cap. 2. post med.
denique frequenti scriptura locutioni Patrum omnium,
& interpretum concursus hæc interpretatio satisfacit. Ra-
tioni vero inde petita, atque pro similibus frequentie lo-
cutionum scripturae proprietate nobis etiam visitata, &
efficaci, responderetur: in eis vocibus aliquid, quod pro-
prie Deo conveniat, nec aliis aprioribus nostris expri-
bi queat, significari: ad affectum vero penitentium, qui
solum in Deo est, ut hæc videmus, voces habemus
proprietas: quate proprietate sermonis aliarumque simul
Deo indignum aliquid significat, vltim & acceptio-
nem non licere. Secundo: neque vllam vocem proprie
ad Deum transferri vltim, quæ essentiali conceptu
obiectum, & significato suo, sed solum comitante, in
creaturis perfectionem significat: ira vero, ut vi-
dimus essentiali conceptu suo passionem, & dolorem,
ut occasionale obiectum, seu motuum suppositum con-
significat: ut penitentia peccatum, & debitum re-
stitutionis.

DISPUTATIO VI.

De ordine decretorum seu affectuum
liberorum Dei.

IBERIS Dei affectibus, & vniuersim
adfortis, & speciatim recensitis, quem
nam interfectio intentionalis pure (quam
solum in diuinis affectibus admitti pos-
se diximus) prioritatis, aut postero-
ritatis seruare possint, ac seruent, exa-
minare proximum est: & primo ablo-
lue an intentionis, & executionis ordo inter liberos Dei
volitiones intercedat. Secundo inter volitiones liberas
efficaces, quæ solæ decreta diuina sermonis proprietate
nuncupantur, & respectu quorum effectum possit inten-
tionis & executionis ordo inter eiusmodi decreta admi-
ti: an etiam respectu creaturarum actionum liberarum?
quod ipsum est, ac querere de præfinitionis, seu inten-
tionis efficacis diuinae de nostris liberis actionibus, siue
vltioribus effectibus earum interuentione obtinendis
possibilitate quæstio quidem inter scholæ Thomisticæ ac
nostræ Iesuiticæ Doctores celebris, & subtilis; quan-
tiam, nisi, qui scientiæ nostræ mediæ naturam, & essen-
tiam intus penetrarint, agitare tuto, & citra aber-
randi periculum minime poterunt, ut suo loco patebit.
Non agimus autem de prioritate volitionis necessitatis,
quæ se dilige prioritate specificatiui adequati prius,
quam volitio eadem prorsus enitatur, & identice in-
fectiui ad creaturam extendatur, ac se se explicet. De eius-
modi enim prioritate, quali, quali, nulla est, esse apud
Theologos quæstio potest.

Christoph. de Ortega de Deo Tno, Tom. II.

QVÆSTIO I.

Quisnam ordo diuinarum voluntatum
liberarum assignari possit, ac
debeat.

AC in re multum inter Theologos non sine con-
fusione, & æquiuocatione plerumque disputatur:
quare prius certa, quæ omnibus esse in hac quæstio-
ne debent & in quo dissidium esse apud doctos possit,
exacte explicandum, statuendumque est: ut, in quo
docti nostri Magistri reipia dissident, est aliud pro-
positionibus absolute sonent, deprehendantur, solidius-
que, ac tutius super eorum oppositione ferri iudicium
queat.

CERTAMEN I.

Quæ certa omnibus esse debent, &
difficultatis seu controuersie sco-
pus proponuntur.

1. S Tatuendum est primo ordine executionis solum
considerato decreta executiua de facto remotio-
rum mediorum à fine priora esse decretis executiuis pro-
ximiorum fini vera intentionali, quasi natura priori-
tate: atque in hoc nullam posse esse controuersiam: si-
quidem remotiorum mediorum, quæ de facto sunt, exis-
tencia præsupponi debet, ut in proximiora media influant,
exigantque Dei concursum ex parte sua executionum in
proximiora, & hæc in alia, & immediatum fini in fi-
nem ipsum: ac proinde eo ordine Dei decreta executiua
(sine quibus absolutam existentiam, & concursus diui-
ni exigentiam habere non possunt) debent aliis præce-
dere: ut eo scilicet executionis ordine decretum executi-
uum finis postremum sit. Dixi statuendum imprimis hoc
bona nostri Ruiz de Montoya pace, qui Recentiorum quo-
rundam doctrinæ à se vniuersim impugnata d. 24. sect. 1.
num. 2. ex parte consensit num. 9. & 10. asserens ordinem
executionis respectu diuinorum decretorum extrinsecam
denominationem à rebus volitis Dei decretis esse, solum-
que esse in his, ut summum, ut obiectum volitum: qua-
tenus vult hanc rem medium, vel remotius, vel proximius,
atque illam finem esse, cumque inter se se ordinem ser-
uare: quare & ordo hic executionis rerum diuinæ volun-
tatis obiectum est. Cæterum ipsum executionis ordinem
formaliter, & per se neque esse, neque posse intercedere:
quia ordo ille executionis semper est efficientia, aut cau-
salitatis materialis, quæ inter diuina decreta esse nequit:
cum nullum aliud actus causet, vel disponat ad illud. Sed
hanc ipsam rationem impugnauit ipse in Recentioribus
illis num. 2. & omnem imperantis actus intentionisque &
electionis ordinem cum illis Recentioribus reddit contra
ipsum impossibile, confirmatione subiungit ad rem hanc
inutilem, ut quæ impossibilitatem ordinis executiuorum
decretorum ab ipso asseram, & confirmandam non pro-
bet, sed solum posse esse finis, & mediorum volitionem
eandem, atque electione medijs cum finis intentione iden-
tificari ac proinde absque villo ordine prioritatis veræ fi-
nem, & mediæ amari à Deo: quod aliud est infra dispu-
tandum. Ratio vero à nobis breuiter data, demonstratio
ordinis formaliter in decretis diuinis executiuis atq; ipso-
rum conceptionis à Deo omnino est: cum probet eviden-
ter vnum à Deo concipi, & existere intentionaliter prius,
quam aliud ita à Deo concipiatur, quod illud præconce-
ptum, & prius habitum existensque in Deo supponit.

V 2. Rei